

Page: 22

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 1705 cm2

1 / 4

Smeh je ventil za kruto resnico

ANDREJ MURENC, prejemnik Večerove nagrade za igralske dosežke v minuli sezoni

METKA PIRC

V peto sezono s celjskim gledališkim ansamblom vstopa Andrej Murenc. Kaj bo prinesla, ne ve. Kot ni mogel vedeti, da bo lanska sezona zanj prelomna. Razglasitev za žlahtnega komedijanta na spomladanskih Dnevih komedije je veliko obetala: bila je to njegova prva nagrada in jasno je dala slutiti, da zagotovo ne zadnja. Niti Murenc sam pa ni pričakoval, da bo na drugo, tokrat Večerovo nagrado, treba le malo počakati. In zgodilo se je sinoči na velikem odru SLG Celje, ves njegov trud pretekle sezone so nagradili. Večerovo nagrado za igralske dosežke v sezoni 2012/2013 mu je podelila žirija, ki jo sestavljata članici Ivanka Mežan in Alja Predan, predseduje pa ji Zdenko Kodrič. "In prav preskoiki med čustvenimi razpoloženji ter obujanje žlahtnega komedijantskega ludizma so tiste kakovostne odlike Andreja Murenca, ki so žirijo poenotile v odločitvi, da si ta mladi in obetavni igralec zasluži letošnje Večerovo nagrado," so zapisali v obrazložitvi nagrade. Mlademu igralcu, kakršen je Murenc, takšna pozornost razumljivo godi, zadovoljen in hkrati počaščen je, da so njegovo delo opazili, še več, tudi nagradili.

Tik pred podelitvijo se z njim dobimo v verjetno najbolj zanimivi sobi celjskega gledališča s še bolj zanimivim imenom - Obrekovalnica. Miza, zofa, ogledalo, samo

po sebi nič posebnega, verjetno pa bi marsikatero zgodbo znale povedati stene – če bi spregovorile. To je namreč prostor, v katerem se družijo igralci, vadijo, se pripravljajo na predstavo. Kadar je tam več kot eden, beseda teče še o marsičem drugem. Z vprašanjem "vse hočemo vedeti, kaj se dogaja znotraj SLG Celje, lahko začnete in imamo čas", Večerovega nagrajenca dodobra nasmejimo. Ko se smeh umiri, odgovarja z navihano tišino, pogled pove več kot tisoč besed. Murenc se očitno od našega spomladanskega srečanja ni kaj dosti spremenil, razen tega, da mu je zrasla brada, kar je menda izključno priprava na študij nove predstave Zbrana dela Williama Shakespeara, komedije, v kateri ga čaka veliko dela. V vsaj desetih vlogah se bo pojavil, tudi ženske bodo med njimi.

Tri vloge, ki so mu jih v celjskem gledališču zaupali v pretekli sezoni, je odlično "naredil", kot pravijo igralci v svojem žargonu. Publiko je dodobra očaral v vlogi Lea v uprizoritvi Slepjarja v krilu, kjer se je soočil z bržkone eno najtežjih nalog v igralskem poklicu moškega. Suvereno in dominantno je odigral vlogo, ki je neprestano nihala med ženskim in moškim doživljanjem, in jo znal ohraniti v mejah žlahtne komike. Povsem drugačna je bila vloga Mattija v predstavi Gospodar Puntila in njegov hlapec Matti, kjer se suvereno sooči z izkoriščevalskim odnosom med ka-

pitalistom in delavcem in niha med različnimi podtoni, ki mu jih prinaša njegova vloga. Lansko sezono je Murenc uvedel z izvrstno vlogo podpredsednika v uprizoritvi Shocking Shopping, kjer vijuga v urbanem svetu potrošništva, življenja v nakupovalnih središčih. "Ne ločujem med komedijo, tragedijo, dramo. S posamezno vlogo se spopadam na identičen način, v vsako skušam vložiti kar se da največ," razlaga Murenc. Kot podpredsednik je lahko oster, premočrten, neomajen, v vlogi hlapca nepredvidljiv in zabaven, v ženskih čevljih in rdeči večerni obleki kot slepar Leo suveren in dominanten. "Kaj naj rečem, nič, vedno delam eno in isto, vedno z istim angažmajem," odgovarja Murenc v svojem slogu in spomni, da brez dobrih soigralcev sam ne more nič narediti. In rivalstvo med igralci? "Če je zdravo rivalstvo, je dobrodošlo, zaradi tega delamo vsi bolje, kot bi sicer," se zamisli.

Vse to je Murenc. Popolnoma predan vlogi. "Ko vstopiš v vlogo, je nekaj čisto drugega kot življenje, ki ga sicer živimo. Včasih pa je problem, ker kar ne morem izklopiti. Zjutraj, ko se zbudim, je lahko prva stvar, ki mi švigne skozi glavo, vloga, ki jo takrat delam, glasba predstave. Potem pridejo poletne počitnice, ko si končno lahko spet samo ti," pravi Murenc. Je eden tistih, ki na sproščujočem sprehodu naletijo na presenečene obraze mimoidočih, ki kar ne morejo verjeti, kako se pogovarja sam s seboj, ne da bi se tega zavedal. Trenira vlogo. Išče detajle, ki bodo izpolnili režiserjeva pričakovanja in naredili iz njega kot igralca tisto nekaj več. Ko se iz Ljubljane vozi v Celje, tu in tam ošvrkne tekst na sovo-

znikovem sedežu, da ne bi česa pozabil, kar je že malce nevarno. A takšno je življenje igralca. Zunaj gledališča je realnost drugačna, kot jo živi na odru. Ne ukvarja se s polemikami o tem, ali je kultura v teh kriznih časih pomembna in potrebna in kako jo bodo financirali. Zanj je odgovor jasen: "O nogometu se nihče ne vpraša, ali bi ga ukinito, pa čeprav se tam vrtijo milijoni. Gledališče je od nekdaj obstajalo in bo tudi v prihodnje, brez kulture ni naroda in to je tisto, kar nas izpolnjuje in napolnjuje." Gledališče je tisto nekaj več v življenju, dobra predstava pušča odprta vprašanja, razmislek še več dni po tem, ko vstanemo z gledališkega sedeža.

Za gledališče ne potrebuješ tipkovnice

Dovolimo si radikalno tezo, da gledališče, ta starodavna umetnost, po svoje danes nima konkurence. Težko bi rekli, da tekmuje s filmom, televizijskimi programi, ki jih lahko zavrtimo nazaj za 48 ur in neštetokrat pogledamo, kar smo zamudili. Ali pa z videoigrami, tabličnimi računalniki, vse to v času, ko komuniciramo virtualno. Gledališče je živo, tukaj in zdaj, predstava ni enaka predstavi, ob vsem tem je še faktor presenečenja, saj bi vedno lahko šlo kaj po svoje. Publika je glavni adut gledališča, ki stavi na edinstvenost, živo umetnost, ki razvija inovativnost v družbi na sploh. Da se odpraviš v gledališče, ne potrebuješ tipkovnice, ampak voljo, da vstaneš in greš. "Mogoče se je skozi leta izgubil ta odnos do gledališča, marsikdo ga jemlje kot kino, a v gledališču pač ne moreš komentirati predstave in jesti pokovke," dodaja Murenc. Tu in tam malo preklinja, a se hitro spet opraviči. Sproščeno, čustveno, igralsko. Pa ne, da ga druge umetnosti ne zanimajo. Osem filmov je za njim in nešteto risanim junakom je posodil svoj glas. Najmlajši bi ga takoj povezali s celovečernimi risankami, kot so Življenje žuželk, Madagaskar 2, Bolt, Jelenček Nico ... "Vse to je bolj nabiranje izkušenj, zaslužek ni omembe vreden. Fino je, da se kot igralec znajdeš tudi v filmu. Če mi kdo ponudi, da bi delal z lutkami, tudi ne bom rekel ne. Je nekaj novega, nekaj, česar se na akademiji nismo učili, zato je treba poskusiti," pravi Murenc.

Neverjetno veliko energije celjski gledališčniki vlagajo v mlade, v publiko, ki prihaja iz šol. Že res, da knežje mesto ni univerzitetno, zato gledališče ne more računati na pregovorno kulturi naklonjene študente, a tudi učenci in dijaki se bodo v gledališče vrnili, če bodo začutili njegov čar. "Enako je stati na odru pred mlado publiko. Izjeme sicer potrjujejo pravilo, a načeloma lahko rečem, da so mladi odlična publika, ki spremlja predstave od začetka do konca, enako zavzeto lahko spremljajo Brechta, Čehova in so super," ugotavlja naš sogovornik. Ob misli na svoje prvo doživetje gledališča se sprosti. Še se spomni, kako ga je mama peljala v ljubljansko Dramo na predstavo Dama iz Maksima, v kateri sta takrat igrala zakonca Končar. Ali pa, kako se je skupaj s kolegi kot mlad junec "švercal" v gledališče, ker ni bilo denarja za vstopnico. Takrat ga je zgrabila tista čarobnost gledališča, o kateri radi pripovedujejo gledalci in zaradi katere je Murenc opustil treninge plavanja in se predal odrskim deskam. Nekaj sreče je treba imeti v življenju poleg talenta, brez katerega po njegovem mnenju tudi ne gre. "Med ljubiteljskimi igralci in nami, ki smo končali akademijo, je razlika samo v tem, da imamo mi za sabo eno obrtniško izkušnjo več, malo hitrejši smo v tej obrti igralca. Ljubiteljski igralec ni nič slabši od profesionalca, malo več časa potrebuje, da pride skozi vse izkušnje, ki jih mi dobimo na odru. Talent torej je potreben, veliko pa se da priučiti," meni Murenc. Bil je eden tistih srečnežev, ki jih je upravnica SLG Celje Tina Kosi redno spremljala na predstavah. Po končani akademiji se je znašel na prostem igralskem trgu, malo kasneje se je našlo zanj mesto v celjskem ansamblu. Znano je, da je Celje kalilnica mladih in perspektivnih, ki tukaj dobijo pravo prilžnost. Ko jih sprejmejo medse, je treba zgrabiti za delo. Dobijo pravo vlogo, resno in pomembno, potem pa je treba pljuniti v roke. "In to je fino. Če bi na začetku dobili majhne vloge, lahko mladi v dveh ali treh letih povsem zaspijo," opozarja naš sogovornik. Iz dneva v dan vstopa v prostore celjskega gledališča, enkrat na vaje,

drugič zares, na pravo predstavo, pred publiko. Tok igralskega vsakdana prekine kakšna taka nagrada, kakršna je Večerova, ko mora v svojem ritmu vaj najti prostor tudi za sedmo silo. Redkobeseden je, raje kot pogovor o tem in onem ima odrske deske, te so njegov dom in prostor, kjer se izkaže. Najljubših režiserjev nima, saj pravi, da je z vsemi doslej odlično delal. Kadar se le da, se pojavi v vlogi gledalca, na drugi strani, med rdečimi sedeži, od koder se mu odstira drugačen pogled na oder. "Vse naredim, da pridem na naše premiere, v nasprotnem zelo težko uskladim čas predstav in vaj. Pa tudi sicer rad vidim, kaj se v slovenskem teatru dogaja," razlaga Murenc, ki meni, da smo že davno presegli regionalne okvire posameznega gledališča. Profesionalno gledališče je eno in kakovostno. "Nekakšno vsesplošno vzdušje je, da so predstave boljše v Ljubljani, a to je ravno tako, kot se kritika v nekem trenutku odloči za enega igralca, ki je super in bum. Podobno je z lokacijami. V Ljubljani so dobri, a niso drugi zato nič slabši," zatrjuje.

Zanimivo je, da v celjsko gledališče, ki je edino profesionalno gledališče v regiji, redno prihajajo gledalci iz ostalih večjih krajev. Poleg tega v krizi, ki že dolgo ni več samo finančna in se zažira v vse pore družbe, kaže ogledalo sodobnim družbenim pojavom, v katerih se najde od polnega vsakdana okupirani posameznik. Pa najsi gre za nakupovalna središča ali odnose v velikih komercialnih korporacijah. A le gledališče je tisto, ki si lahko dovoli skozi umetnost do skrajnosti pripeljati realnost vsakdana in potem vsakega od nas vprašati, kam gremo.

Relief dveh mask in lire na pročelju SLG Celje še vedno pozdravi slehernega obiskovalca. Tragedijo in Komedijo predstavljata maski, zlahka ju spregledamo, ko hitimo, da ne zamudimo predstave, pa vendar skupaj z liro, ki simbolizira Glasbo, kažeta na doživetje, ki ga ponuja gledališče. In Murenc? Ta vedno znova začne vse od začetka. Nagrajenim vlogam podpredsednika, Lea, Mattija sledijo druge, nove, polne izzivov, in tudi te si bo verjetno glasno pripovedoval na katerem od svojih sprehodov. •

Page: 22

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 1705 cm2

3 / 4

(Sherpa)

Page: 22

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 1705 cm2

4 / 4

Je eden tistih, ki
na sproščujočem
sprehodu naletijo
na presenečene
obrazе mimo-
idočih, ki kar ne
morejo verjeti,
kako se pogovarja
sam s seboj, ne da
bi se tega zavedal.
Trenira vlogo